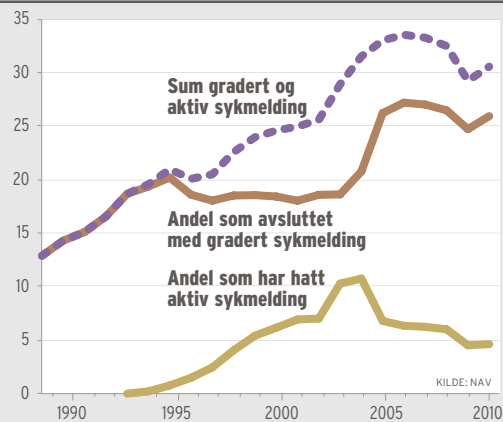

Graderte sykemeldinger

► Bruken av gradert sykemelding er doblet siden 1989. Men har det noen effekt på det totale sykefraværet over tid? Det vet man lite om.

Grafen viser prosentandel av tilfellene som ble avsluttet med gradert sykemelding, andel som på et eller annet tidspunkt hadde aktiv sykemelding, og summen av disse andelenes.

Industriproduksjonen

► USA er fortsatt verdens største produsent, men pustes i nakken av Kina. Mens industriproduksjonen i vestlige land er synkende, øker den i de nye vekstøkonomiene.

Grafen viser nasjonale andeler av verdens industriproduksjon blant de 7 største produsentlandene i 1990, 2000 og 2009. I prosent.

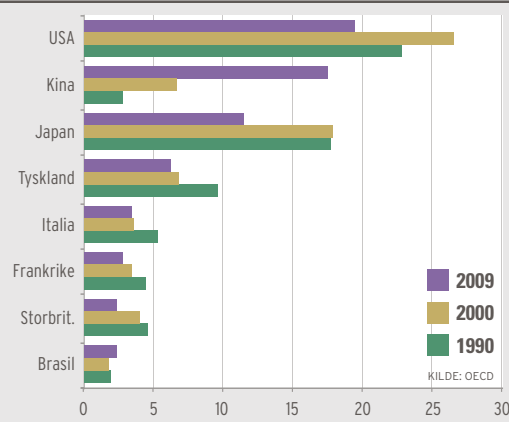

FOTO: MARIT HOMMEDAL /STATOIL

Klyngeeffekten kan være mindre enn antatt, sier seniorforsker Rune Dahl Fitjar ved IRIS.

seg opp mot flere forsknings- og utviklingsorganisasjoner i inn- og utland, sier Bjørn Arne Skogstad.

Han poengterer at den spesialiserte, eller nisjebaserte, tilnærmingen til klynger er en helt bevisst strategi.

– Norge er et lite land som er nødt til å spisse satsingen for vinne frem i den internasjonale konkurransen. Satses vi for bredt, er jeg redd vi vil falle igjennom rett og slett fordi vi er for små. Tyskland, med en større industriell sektor, har større muligheter til lykkes på et bredere område enn oss. De lager biler, mens vi er verdens beste på utvalgte avanserte bilder. Nettopp det at klyngene er så spisse, bidrar til at de kan lykkes globalt, sier han.

– Det er en veldig stor variasjon, fra de avanserte globale miljøene – som den maritime klyngen på Møre, NODE-klyngen på Sørlandet, teknologiklyngen på Kongsberg og Oslo Cancer Cluster – til de helt små kanskje-klyngene som kanskje kan bli store. Det spenner fra de helt fremragende og globale til de som er startet ut fra en tanke om å gjøre et forsøk og se om de får til noe. De beste er absolutt blant Europas beste, sier professor **Torger Reve** ved Handelshøyskolen BI, som har vært en sentral premisleverandør i den norske klyngeutviklingen.

ligger ned mot nedre grense. Når det gjelder de som er med i Arena-programmet, så er bildet noe mer blandet. Disse klyngene er mer eksperimentelle og kravene er ikke fullt så store, og det kan være flere som faller av her, sier han.

Kobling

Han forteller at de jobber aktivt med å koble klyngene sammen med flere forskningsinstitusjoner.

– I Norge er det svært få klynger som kan defineres som forskningsbasert, hvor utgangspunktet er tunge forskningsmiljøer. Oslo Cancer Cluster er unntaket. De fleste andre er bygd ut fra sterke nærings- og kompetansemiljøer. Dette er bakgrunnen for at de nå jobber målrettet med å koble

jafset globale markedsandeler på sine områder og som er svært utadvendte. Men miljøet er innforstått med at forskningsinstitusjoner kan ha for liten plass og at noen av klyngene kan være for små.

Programleder for det norske klyngeprogrammet Norwegian Centres of Expertise (NCE), **Bjørn Arne Skogstad**, påpeker at det ikke er til å undres over at et stort land som Tyskland har større klynger enn Norge. Men han vedgår at det er klynger som er så små at de vil måtte slite med å hente ut de gevinstene som et klyngeamarbeid ifølge teorien skal gi.

– Klyngene som er valgt ut til å være med i programmet Norwegian Centres of Expertise, definerer vi å ha kritisk masse, men noen

De dyktige

Næringsklyngen på Kongsberg består av verdensledende kunnskapsbedrifter innen krevende bransjer som undervannsteknologi, offshore, maritim, bilindustri, flyindustri, forsvar og romfart. Ved årtusenskiftet sysselsatte den 6000 personer i Kongsbergområdet og globalt, og omsatte for 10 milliarder kroner. Nå gir den jobb til 20.000 personer og omsetter for 25 milliarder kroner.

Den teknologibaserte olje- og gassklyngen på Sørlandet sysselsatte 1500 personer og omsatte for 3-4 milliarder kroner for ti år siden. I 2010 har den vokst til 6000 ansatte og en omsetning på 40 milliarder.

Dette er to av flere eksempler på norske næringsklynger som har lyktes i den globale konkurransen. Og som er blitt lagt merke til i det europeiske

klyngemiljøet. Tyske analytikere som i disse dager slutfører den hittil mest omfattende benchmarkingen, eller sammenligning, av næringsklynger i Nord-Europa, trekker frem norske klynger som dyktige og vellykkede.

– Vi har latt oss imponere av de norske klyngene, ikke bare på grunn av den teknologiske og forretningsmessige konkurransekraften, men også fordi klyngene er så godt organisert, så synlige og blir ledet så godt, sier prosjektdirektør **Gerd Meier zu Köcker** (bildet) i Kompetenznetze Deutschland, et ressurscenter for Tysklands mest innovative klynger underlagt det tyske økonomi- og teknologidepartementet.

Klynge-skeptisk

Seniorforsker **Rune Dahl Fitjar** ved International Research Institute of Stavanger (IRIS) er skeptisk til den sterke klyngeorienteringen i næringspolitikken. I en studie gjennomført i samarbeid med London School of Economics fant han at de bedriftene som lykkes med å utvikle et bredt samarbeid med utenlandske partnere, er mer innovative enn bedrifter som kun samarbeider med andre i regionen.

Det er riktignok ikke klynger som sådan han har

studert, men bedrifter i geografisk avgrensede områder. Men funnene kan tyde på at klyngeeffekten er mindre enn antatt: Det avgjørende er at bedriftene er internasjonale.

– Dette er ikke en vidtrekkende evaluering av klynger. Men funnene gjør at jeg blir litt betenkt. Det kan være at mange norske klynger er så små at de ikke egentlig får tatt ut de effektene som et klyngeamarbeid skulle gitt, sier han.

DVD-en som gjør forskjellen i ditt liv!

- Bli bevisst dine mål og drømmer
- Sett deg SMARTE mål
- Visualiser for suksess
- Lær positivt selvsnakk

Bestill her: www.bevisstaktiv.no

248,-

inkl mva og frakt

Kontakt oss for foredrag med mentale teknikker & fysisk spennende aktiviteter FOR DIN HELSE

■ anne@bevisstaktiv.no ■ lene@coachteam.no